

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING RUIMTE EN WONEN HOORZITTING / RONDETAfelGESPREK INTERNATIONALE STUDENTENHUISVESTING

Datum: 3 oktober 2018
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 14.00 – 16.25 uur

Aanwezig: burgemeester de heer **P.E.J. den Oudsten (voorzitter)**, de dames P. Brouwer (GroenLinks), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), M.E. Woldhuis (100% Groningen), de heren C.T. Schimmel (D66), J.P. Dijk (SP), M. van der Laan (PvdA), M.D. Blom (VVD), A. Sijbolts (Stad en Ommeland), H.P. Ubbens (CDA), A.P.M. Banach (Student en Stad), W. Pechler (Partij voor de Dieren)

Namens de griffie: mevrouw A. Weiland (commissiegriffier), de heer A.G.M. Dashorst (griffier)

Sprekers: Rijksuniversiteit Groningen: de heren de Jeu, Sterken en Klein Nagelvoort; Hanzehogeschool Groningen: de heren Pijlman en Van der Wijk; Stichting Studentenhuisvesting (SSH): de dames Stokroos en Willems; Groninger Studentenbond (GSB): mevrouw Bruinewoud; Lijst Sterk: de heer Abeling; Democratische Academie Groningen (DAG): de heer Maree; Hanze Studentenbelangenvereniging (HSV) de heer Van Jaarsveld; Studentenorganisatie Groningen (SOG): de heer Verhoef; college van b en w: wethouder R. van de Schaaf (PvdA)

Verslag: de heer J. Bosma (Notuleerservice Nederland)

---

1. Opening en welkom

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 14.00 uur en heet iedereen hartelijk welkom.
- Wijst erop dat alle partijen het voorstel van de SP een hoorzitting te houden, omarmen.
- Licht toe dat het de bedoeling is partijen te horen. De raad gebruikt deze informatie bij het bepalen van politieke standpunten en het voeren van een debat tijdens een latere vergadering.

2. Bijdragen genodigde partijen

Dhr. De Jeu (RUG):

- Ziet jaarlijks een frictieperiode in september en oktober wanneer in totaal elf- tot dertienduizend nieuwe studenten naar Groningen komen. De meesten vinden geruisloos huisvesting. In september en oktober studeren er ook twee- tot driehonderd universitaire studenten af.
- Had eigenlijk een numerus fixus in moeten stellen voor de studie psychologie. Dit jaar zijn er 800 meer nieuwe eerstejaars dan vorig jaar, waarvan 580 psychologiestudenten. Voor volgend jaar geldt weer een numerus fixus.
- Besloot dit voorjaar met de Hanzehogeschool en de gemeente een taskforce specifieke maatregelen te laten nemen, zoals extra eenheden op het Suikerfabriekterrein en het verrijken van de website At home in Groningen met een vraag-aanbodmodule. Particuliere aanbieders zijn verzocht mee te doen.
- Constateert dat ongeveer de helft van de tijdelijke voorzieningen gebruikt is.
- Concludeert achteraf dat de tenten geen goed aanbod waren, deze zullen niet terugkeren.
- Ziet een structurele trend van minder Nederlandse studenten en meer internationale. Duitse studenten zoeken op dezelfde manier als Nederlandse studenten. Het zijn vooral studenten van buiten de EU die in de eerste periode een garantie moeten hebben.
- Sluit met SSH jaarcontracten af met garantstelling voor leegstand. In september komen er namelijk meer tijdelijke studenten die drie tot zes maanden blijven dan in februari.
- Zou graag zien dat meer onzelfstandige woonruimte wordt gerealiseerd in dit segment en is vanuit verantwoordelijkheidsgevoel bereid tot garantstelling.
- Wijst op de economische recessie en de aardbevingsproblematiek als vertragende factoren voor bouwprojecten.
- Nodigt de gemeente en alle betrokken partijen uit tot een convenant te komen om de komende jaren extra energie te steken in het op peil brengen van aanbod en kwaliteit.

Mw. Woldhuis (100% Groningen):

- Vraagt waarom besloten is de numerus fixus voor psychologie niet toe te passen in 2017-2018 en of de gemeente betrokken is bij dergelijke besluiten.

Dhr. Sterken (RUG):

- Licht toe dat het college van bestuur tegen het opheffen van de numerus fixus was. Het faculteitsbestuur vond de instroom van 450 studenten te laag. Uiteindelijk is toegegeven met alle gevolgen van dien en duizend eerstejaars psychologie.
- Wijst op het dilemma: een numerus fixus beperkt de toegankelijkheid van het onderwijs, maar vergroot de voorspelbaarheid.

Dhr. Pijlman (Hanzehogeschool Groningen):

- Noemt het geen reclame voor Groningen dat zoveel studenten in de problemen zijn gekomen.
- Vindt het terecht om van onderwijsinstellingen te verwachten dat zij niet ongebreideld groeien en dat zij heldere prognoses afgeven.
- Acht internationalisering een noodzaak voor het hoger onderwijs, al zit er geen verdienmodel achter.
- Verzoekt van Zernike Campus een echte campus te maken en verbaast zich erover dat huisvesting niet voorkomt in het concept-bestemmingsplan.
- Vindt het jammer dat de corporaties niet aanwezig zijn. Zij hebben een belangrijke taak om zwakke groepen te huisvesten.
- Maakt onderscheid tussen huisvesting voor jongeren, studenten en buitenlandse studenten.
- Ziet een convenant met heldere afspraken als oplossing. Partijen kunnen elkaar aanspreken op verantwoordelijkheden en de raad kan democratisch controleren.

Dhr. Van der Wijk (Hanzehogeschool Groningen):

- Geeft aan dat er in 2010 vierhonderd minder studenten instroomden dan in 2018. Jaarlijks is de groei dus zestig tot zeventig studenten. Dat is niet ongebreideld.
- Is de vele bordjes 'Dutch Only' een doorn in het oog.
- Roept op meer nadruk te leggen op een gedifferentieerd aanbod. Een exchange-student heeft een heel andere behoefte dan een PhD-student.

Dhr. Dijk (SP):

- Hoort al acht jaar dat er goede afspraken gemaakt zullen worden. Komt een convenant niet acht jaar te laat? Wat is er de afgelopen jaren gedaan om concrete bindende afspraken te maken?

Dhr. Pijlman (Hanzehogeschool Groningen):

- Stelt voor gezamenlijk met corporaties afspraken te maken.
- Heeft de deuren de afgelopen jaren niet wagenwijd opengezet en een gematigd beleid gevoerd wat betreft Engelstalig onderwijs.
- Ziet het wel als taak om te voldoen aan de vraag van studenten die in Groningen willen studeren.
- Vindt dat Groningen positief afsteekt ten opzichte van Utrecht of Amsterdam, waar studenten op campings overnachten.

Mw. Stokroos (SSH):

- Treedt op als verhuurder en beheerder van een kleine tweeduizend gemeubileerde eenheden, waarvan er 1800-1850 gereserveerd zijn voor internationale studenten.
- Huurt voornamelijk van Lefier, Nijestee en De Huismeesters en vindt het jammer dat zij vanavond niet aanwezig zijn. Er is nieuwbouw nodig van vooral onzelfstandige eenheden.
- Deelt de analyse dat het probleem deels frictie is aan het begin van het studiejaar wat zich deels oplost. SSH wil echter ook graag bijdragen aan oplossingen voor het kwalitatieve vraagstuk.
- Denkt dat het goed is de taakgroep meer body te geven met een actieve bijdrage van corporaties. Alleen een gezamenlijke inspanning zal dit probleem het hoofd kunnen bieden.

Dhr. Ubbens (CDA):

- Is benieuwd hoeveel extra eenheden er nodig zouden zijn, bijvoorbeeld komend jaar.

Mw. Stokroos (SSH):

- Denkt dat er zeker 500-750 nieuwe eenheden gereserveerd moeten worden voor nieuwe studenten.

Mw. Bruinewoud (GSB):

- Vraagt zich af hoe de garantstelling voor achthonderd nieuwe eenheden door de RUG zich verhoudt tot het gebruik van shortstay-contracten.

Dhr. De Jeu (RUG):

- Legt uit dat exchange-studenten drie tot zes maanden blijven en in grotere aantallen in september komen, waardoor garantstelling voor leegstand nodig is voor de periode vanaf februari. Alleen voor hen geldt short stay, niet voor studenten die een heel jaar blijven.
- Probeert het te compenseren met bijvoorbeeld servicegeld, maar legt er wel geld op bij.

Mw. Bruinewoud (GSB):

- Citeert een GSB-voorzitter uit 2002, toen bijna de helft van eerstejaars niet binnen een halfjaar een kamer had gevonden. De problematiek speelt dus al zestien jaar.
- Concludeert dat sprake is van een vicieuze cirkel met elk begin van het studiejaar een enorm kamertekort, terwijl gedacht werd dat het dat jaar opgevangen zou kunnen worden.
- Ziet internationale studenten de dupe worden. Zij hebben geen connecties en kennis, bovendien worden ze gediscrimineerd.
- Roept op het beleid op onttrekkingsvergunningen te versoepelen. Nu kan een pand niet aan meer dan twee personen verhuurd worden en komen er geen kamers bij, behalve door nieuwbouw.
- Pleit voor overleg met corporaties om betaalbare kamers te realiseren en gemeentelijke garanties, want corporaties durven vanwege dalende prognoses vaak niet te bouwen zonder garanties.
- Vindt dat de onderwijsinstellingen minder geld in marketing moeten steken om internationale studenten aan te trekken. Er moet duidelijk informatie verstrekt worden over de huisvestingsproblematiek in plaats van alleen een rooskleurig beeld te schetsen.
- Hekelt het nationale groeimodel, waarbij universiteiten gestimuleerd worden om te blijven groeien. Onderwijsinstellingen en gemeenten zouden hier actief lobby tegen moeten voeren.
- Is tegen een niet-bindend convenant waarbij partijen alleen in gesprek gaan.
- Is voor een zetel van een studentenpartij in het Akkoord van Groningen om de belangen te behartigen en naleving van afspraken te controleren.

Mw. Woldhuis (100% Groningen):

- Vraagt naar de gevolgen van het versoepelen van onttrekkingsvergunningen voor andere doelgroepen. Ook voor bijvoorbeeld gezinnen zijn er tekorten.

Mw. Bruinewoud (GSB):

- Weet dat er op de gehele woningmarkt problemen zijn, maar vindt dat het mogelijk moet zijn voor ouders om een pand te kopen voor hun studerende kind met meer dan één persoon erbij.

Dhr. Abeling (Lijst Sterk):

- Vraagt zich af hoe een tentenkamp goede promotie kan zijn voor Groningen.
- Stelt dat er veel gebreken zijn aan de containerwoningen. Internationale studenten zijn de dupe en niemand lijkt het zich aan te trekken.
- Roept op Groningen weer positief in het nieuws te brengen door buitenlandse studenten een goede studententijd te bieden, inclusief fatsoenlijk onderdak.
- Vindt de buitenproportioneel hoge huurprijzen voor de tenten schadelijk voor het imago van Groningen als studentenstad.
- Noemt het schandalig zoveel studenten naar Groningen te halen en ze aan hun lot over te laten.

Dhr. Maree (DAG):

- Is trots op alle Stadgers en Ommelanders die slaappleatsen hebben aangeboden en zo meer dan zeventienhonderd internationale studenten hebben opgevangen. Zij vormden een vangnet waar instituties hun verantwoordelijkheid ontliepen.
- Waarschuwt dat het succes van couch surfing het probleem kleiner doet lijken.
- Heeft volgend jaar niet de energie nogmaals een dergelijk initiatief te organiseren, zoals dit jaar vanaf juni gedaan is.
- Stelt dat de RUG pas echt verantwoordelijkheid zou nemen door deugdelijk beleid te voeren op internationalisering. Ondanks hoge werkdruk, gebrek aan collegezalen en kamers en verengelsing van het onderwijs blijft de universiteit actief meer studenten aantrekken.

- Analyseert dat de inzet op blijvende groei voortkomt uit overlevingsdrang. Groeien de Groningse instellingen minder, dan krijgen zij minder financiering.
- Mist ruimte in dit systeem om even gas terug te nemen zodat er tijd is het probleem op te lossen met een gedegen plan.
- Leest dat de wethouder binnenlandse en buitenlandse studenten als twee groepen ziet en benadrukt dat slechts een op de zes internationale studenten kort blijft. Toch hebben duizenden internationale studenten shortstay-contracten met hoge prijzen en geen bescherming.
- Wijst op de wijziging in de Huurwet (2016) waardoor het mogelijk is huurbescherming in te bouwen in tijdelijke contracten.
- Juicht het ombouwen van het pand aan de Peizerweg toe, maar kan de wethouder toezeggen dat er tijdelijke contracten mét huurbescherming komen?
- Ziet dat kamertekort bij Nederlandse studenten ondergesneeuwd dreigt te raken. Zij vissen in dezelfde vijver.
- Roept op alle shortstay-contracten in de ban te doen en te lobbyen tegen het groeiemodel.
- Hoort graag op korte termijn oplossingen van de wethouder en onderwijsinstellingen voor studenten die na 1 november 2018 nog op de hotelboot of aan de Metaallaan verblijven zonder eigen kamer.

Mw. Brouwer (GroenLinks):

- Vraagt of het mogelijk is minder studenten aan te nemen en zo tijd te winnen om bij te bouwen.

Dhr. De Jeu (RUG):

- Antwoordt dat in het licht van de toegankelijkheid van onderwijs beperkingen niet zijn toegestaan, tenzij een numerus fixus geldt. Delft en Eindhoven tellen veel numerus fixi, de RUG stelt er volgend jaar drie meer in dan dit jaar.
- Weerspreekt dat sprake zou zijn van agressieve marketing. Groningen staat gewoon goed bekend als onderwijsstad, zo blijkt ook uit de nationale studentenenquête.
- Presenteert zich op internationale beurzen samen met anderen, niet eigenstandig.
- Schetst dat Engelstalige programma's in de jaren negentig al hun intrede deden. Nu is twee derde Engelstalig en driekwart van de masteropleidingen en dat lijkt een soort natuurlijk maximum.

Dhr. Pijlman (Hanzehogeschool Groningen):

- Vult aan dat een numerus fixus niet zonder toestemming van de minister ingesteld kan worden en bijvoorbeeld gerelateerd moet zijn aan de arbeidsmarkt.
- Weet dat er landen zijn waar de staat per opleiding aantallen bepaalt. Universiteiten gaan dan selecteren en veel mensen vallen zo buiten de boot.
- Merkt op dat meer studenten ook meer werk betekent. De afgelopen jaren zijn er vijfhonderd nieuwe werknemers aangenomen.
- Voegt toe dat de stad per nieuwe student 2300 euro uit het Gemeentefonds krijgt.

Dhr. Schimmel (D66):

- Ziet ook de negatieve effecten van het financieringssysteem, maar vraagt zich af of er een alternatief is zonder negatieve prikkel. Is lumpsumfinanciering wel zo wenselijk?

Dhr. Maree (DAG):

- Denkt dat er vooral meer geld nodig is voor onderwijs en ziet lumpsum wel als optie. Kosten per student kunnen ook uitgangspunt zijn. Er zijn meerdere modellen mogelijk.

Dhr. Van Jaarsveld (HSV):

- Denkt dat een buitenstaander de afgelopen tijd weinig heeft teruggezien van de verhalen over het Pronkjewail. Het is helaas geen incident.
- Wijst degenen die stellen dat geen verantwoordelijkheid is genomen op de investeringen in geboden onderdak en degenen die stellen dat de ophef overtrokken is door de onvolledige bezetting daarvan op de vele logeerprijzen bij particulieren.
- Ziet wel degelijk de meerwaarde van internationalisering.
- Juicht de hoorzitting toe. Alleen polderen kan tot een oplossing leiden. Daarom is het van belang studenten niet alleen nu, maar vanaf nu inspraak te geven.
- Roept instellingen op oogkleppen in te wisselen voor een brede blik op de omgeving met oog voor leefbaarheid, houdbare groei en de gemoedsrust van studenten.

- Pleit voor blijvende inzet op nieuwbouw en vind de vijftienhonderd eenheden hoopgevend.
- Wijst op de noodzaak doorstroom van afgestudeerden naar starterswoningen te bevorderen.
- Roept op te kijken naar mogelijkheden voor studentenhuysvesting in het Ommeland.
- Citeert Ede Staal: “t Het nog nooit, nog nooit zo donker west / Of 't wer altied wel weer licht.”

Dhr. Verhoef (SOG):

- Noemt het bizar dat het drie jaar op rij voorkomt dat studenten met hun hele hebben en houden door de straten gaan op zoek naar een woning.
- Ziet als oorzaak een gebrek aan duidelijkheid en overzicht
- Betreurt dat internationale studenten niet aan de orde komen als schitterend onderdeel van de gemeenschap, maar als lijdend voorwerp in crisismanagement.
- Roept op visie en verantwoordelijkheid te tonen en samen met de gemeenschap op te trekken. Dat geeft investeerders zekerheid om te investeren.
- Vindt het nodig studenten te waarschuwen over de krapte en actief op te roepen studenten in huis te nemen.
- Stelt dat alle studenten een woonplek verdienen, niet alleen een slaapplek.

Wethouder Van der Schaaf:

- Betreurt de tekorten aan het begin van het studiejaar, die inderdaad ook Nederlandse studenten treffen die misschien nog op hun ouders terug kunnen vallen.
- Voegt toe dat de hele woningmarkt met krapte kamt. Er zit onvoldoende lucht in het systeem om pieken goed op te kunnen vangen. Bovendien blijkt van een grote groep pas laat definitief dat ze naar Groningen komen.
- Ziet dat het probleem lang aanhoudt. Nog altijd hebben 250 buitenlandse studenten geen kamer gevonden. Zij zoeken hun toevlucht in noodvoorzieningen en het uitstekende couchsurfinginitiatief.
- Complimenteert iedereen die de afgelopen tijd geholpen heeft studenten aan een kamer of onderdak te helpen.
- Noemt het noodzakelijk door te blijven bouwen voor alle segmenten en specifiek voor jongerenhuysvesting met een kritische blik of het goed aansluit bij de vraag.
- Verwacht ook volgend jaar geconfronteerd te worden met deze problematiek bij aanhoudende groei.
- Vindt het ook jammer dat corporaties niet aan tafel zitten, al heeft de raad wel andere manieren om met hen te spreken.
- Juicht het convenant toe en wijst erop dat er de afgelopen jaren al intensief wordt samengewerkt in het Akkoord van Groningen. De taakgroep besloot tot vijfhonderd extra eenheden, later bleken er duizend nodig te zijn. At Home in Groningen vergroot de zichtbaarheid van het aanbod.
- Wil geen kwaad woord horen over degenen die zich ingespannen hebben, maar constateert ook dat het niet genoeg is gebleken. Er moeten afspraken komen over meer nieuwbouw.
- Ziet op lange termijn als mogelijke oplossing om inschrijving te koppelen aan huysvesting.
- Begrijpt de kritiek op short stay en ziet het niet als langetermijnoplossing. Er moet aangescherpt beleid komen waardoor studenten op het Suikerfabriekterrein en aan de Peizerweg vergelijkbare rechten of tijdelijke huurcontracten krijgen.
- Kan tot die tijd niet anders dan met short stay werken en toezien op prijs en kwaliteit. Planologisch is de bestemming wonen op deze locaties niet toegestaan, dit was de enige manier waarop het kon.
- Vindt internationale studenten een verrijking voor de stad en wil naast het verbeteren van huysvesting ook werken aan integratie. Wellicht kan het project WIJS een WISE-variant krijgen. Ook gemengde woonconcepten kunnen bijdragen aan integratie. Eerst moet de basis op orde komen.

Dhr. Banach (Student en Stad):

- Vraagt wanneer het toegezegde cijfermateriaal beschikbaar komt.
- Informeert naar de oorzaken van de vertraging op het Suikerfabriekterrein.
- Oppert wonen toch als bestemming op te nemen in het bestemmingsplan Zernike Campus.

Wethouder Van der Schaaf:

- Wijst op de factsheets die bij de vergaderstukken zitten. Wat nog komt is antwoord op de vraag van de ChristenUnie hoeveel studenten in de eerste maand huyswaarts zijn gekeerd en waarom.

- Heeft riolering voor het Suikerfabriekterrein uit Duitsland laten komen vanwege de haast. Helaas heeft krapte op de arbeidsmarkt geleid tot vertraging. Hopelijk zijn de containers vanaf 15 oktober 2018 goed bewoonbaar, tot die tijd zijn er noodoplossingen.
- Heeft in de raadscommissiebehandeling van het bestemmingsplan Zernike Campus uitgebreid uitgelegd waarom het verstandiger is wonen op Zernike parallel via een wijzigingsbesluit te regelen, zodat het bestemmingsplan als geheel niet vertraagd wordt. Deze route is even snel.

Dhr. Maree (DAG):

- Vraagt of de lage garantstelling een rol heeft gespeeld bij genoemde vertraging.
- Is benieuwd hoe complex het is de bestemmingen op het Suikerfabriekterrein en aan de Peizerweg aan te passen zodat huurbescherming wel mogelijk wordt.

Wethouder Van der Schaaf:

- Weet niet of het mogelijk is de bestemmingen dusdanig aan te passen, omdat er al bepaalde bedrijven gevestigd zijn die conflicteren met een woonbestemming.
- Zal in algemene zin bij de raad terugkomen op short stay en huurbescherming. Short stay kent nadelen en het is onwenselijk de groei hiermee op te vangen, op uitzonderingen na.
- Legt uit dat de ontwikkelaar van containers van diverse partijen toestemming moest krijgen. De urgentie bij banken is minder groot dan bij de gemeente en de onderwijsinstellingen.

Dhr. De Jeu (RUG):

- Vult aan dat eerst een garantstelling werd gevraagd die inhield dat de universiteit ook aan de lat zou staan wanneer er helemaal niet gebouwd werd. De onderhandelingen hebben geleid tot een acceptabele garantstelling en dat heeft tijd gekost. De vertraging van de laatste twee weken heeft andere oorzaken die technisch van aard zijn.

Dhr. Pijlman (Hanzehogeschool Groningen):

- Stelt dat onderwijsinstellingen eigenlijk geen middelen in huisvesting mogen steken, omdat die bedoeld zijn voor onderwijs en onderzoek. De raden van toezicht hebben toestemming moeten geven voor deze garantstellingen.

De voorzitter:

- Schorst de vergadering met de opmerking dat het na de pauze de bedoeling is informatie op te halen, niet om met elkaar in debat te gaan.

Schorsing 15.10 – 15.30 uur

3. Rondetafelgesprek

Dhr. Dijk (SP):

- Lijkt het een goed idee in het convenant zeggenschap voor studenten te regelen. Hoe zien de onderwijsinstellingen en de wethouder dat?
- Begrijpt dat een numerus fixus op gespannen voet kan staan met toegankelijkheid van onderwijs.
- Denkt dat er breed draagvlak is voor huisvesting op Zernike, maar niet voor een enorme campus.
- Vraagt welke concrete afspraken er in het convenant zouden moeten komen, bijvoorbeeld wat betreft aantallen eenheden. De raad moet partijen ter verantwoording kunnen roepen.

Dhr. Pijlman (Hanzehogeschool Groningen):

- Denkt dat de vijftienhonderd eenheden een goede voorzet zijn voor afspraken in het convenant.
- Lijkt het nuttig een zo accuraat mogelijk meerjarenbeeld te geven vanuit de onderwijsinstellingen, al is dat niet eenvoudig. Ook is het goed beslissingen over numeri fixi te delen.
- Is bereid een rol te spelen zoals bij de garantstellingen, maar niet om het risico van ondernemers over te nemen.
- Ziet dat corporaties al veel doen. Zij moeten nadrukkelijk partij zijn.
- Is voor een tussentijdse evaluatie van het convenant zodat er democratische controle is.

Dhr. Sterken (RUG):

- Beamt dat prognoses een cruciaal onderdeel moeten zijn. De voorspelbaarheid is lastig. De Brexit kan er bijvoorbeeld toe leiden dat veel studenten hun heil in Nederland en Scandinavië zoeken.
- Bestrijdt de indruk dat de universiteit een overlast gevende instelling zou zijn. De positieve impact is enorm. Napoleon sloot universiteiten in Franeker en Harderwijk en de verschillende ontwikkelingen van de drie steden spreken boekdelen.

Dhr. Banach (Student en Stad):

- Begrijpt dat een numerus fixus niet zomaar in te stellen is, maar is benieuwd hoe de instroom wel te beperken is. Dat kan bijvoorbeeld door een eerlijker beeld te schetsen richting potentiële studenten?

Dhr. Sterken (RUG):

- Heeft het beeld dat mond-tot-mondreclame steeds belangrijker wordt.
- Noemt het hoopvol dat het in de toekomst misschien mogelijk wordt om een numerus fixus in te stellen voor de Engelstalige tak van een opleiding. Anderzijds lijken wijzigingen in wetgeving het juist moeilijker te maken een numerus fixus in te stellen.

Dhr. Van der Wijk (Hanzehogeschool Groningen):

- Wijst op de bescheiden groei in internationale studenten, die in 2002 12% van de totale studentenpopulatie uitmaakten en nu 19%.
- Merkt op dat slechts zevenhonderd van de negentienhonderd aangemelde studenten echt kwamen.
- Stelt dat het reguleren van de instroom lastig is omdat de vraag op de arbeidsmarkt op veel terreinen erg hoog is, zoals bij geneeskunde en technische opleidingen.
- Pleit voor veel betere differentiatie in aanbod. Een oplossing op korte termijn voor de tweeduizend uitwisselingsstudenten zou het probleem al flink verkleinen.

Mw. Brouwer (GroenLinks):

- Is benieuwd hoe onderwijsinstellingen aankijken tegen een koppeling van inschrijving aan huisvesting.

Dhr. De Jeu (RUG):

- Wijst op de specifieke situatie waarbij het grootste deel van studentenhuysvesting in particuliere handen is. Het beïnvloedbare deel is daarmee relatief gering.

Dhr. Pijlman (Hanzehogeschool Groningen):

- Vindt het nuttig te onderzoeken of een packagedeal voor een deel van de internationale studenten zou kunnen werken. Het laat besluiten hangt samen met veel factoren.

Mw. Brouwer (GroenLinks):

- Krijgt de indruk dat in onmogelijkheden wordt gedacht. Waarom is het zo moeilijk studieplekken aan kamers te koppelen?

Dhr. Van der Wijk (Hanzehogeschool Groningen):

- Lijkt het wel interessant deze oplossing te onderzoeken voor met name uitwisselingsstudenten.

Dhr. Ubbens (CDA):

- Vraagt of een uitwisseling dan niet door kan gaan bij gebrek aan een gekoppelde kamer, terwijl er misschien wel kamers beschikbaar zijn op de particuliere markt.

Dhr. De Jeu (RUG):

- Legt uit dat inkomende uitwisselingsstudenten in Europees verband direct gekoppeld zijn aan uitgaande. Voor huisvesting zijn er afspraken met SSH. Het is wellicht mogelijk huisvesting te garanderen voor deze specifieke voorspelbare groep, bijvoorbeeld op Zernike Campus.

Mw. Woldhuis (100% Groningen):

- Vindt het een interessant idee een puntensysteem aan At Home in Groningen te koppelen, zodat studenten bij definitieve inschrijving ook een kamer krijgen.
- Is benieuwd naar leegstandgarantstellingen om investeringen op gang te krijgen.

Wethouder Van der Schaaf:

- Vindt het bij corporaties niet logisch garantstellingen af te geven, omdat er al een waarborgfonds is. Bij particuliere investeerders speelt dit vraagstuk wel.
- Werkt al behoorlijk intensief samen. Het convenant moet dus meer zijn dan intenties samen te werken door zekerheden te bieden over aantallen studenten en beschikbare locaties zodat bouwende partijen meer in beweging komen.
- Vindt At Home in Groningen een goede stap, maar er is meer nodig om het aanbod zichtbaarder en overzichtelijker te maken voor alle studenten.

Mw. Bruinewoud (GSB):

- Mist een reactie of partijen bereid zijn een studentenvertegenwoordiging deel uit te laten maken van het convenant.

Dhr. De Jeu (RUG):

- Wil hier serieus naar kijken en met de partners de ins en outs bespreken.

Dhr. Ubbens (CDA):

- Vraagt zich af of op basis van percentages van eerdere jaren niet toch te voorspellen is hoeveel studenten er daadwerkelijk komen.

Dhr. De Jeu (RUG):

- Ziet niet een hele snelle groei van internationale studenten. De vergissing van het opheffen van de numerus fixus bij psychologie leidde dit jaar tot een uitschieter. Zonder die groei was sprake van 220 meer studenten dan het jaar ervoor.
- Geeft aan dat de prognoses in de loop van het jaar steeds preciezer worden. Externe factoren als een numerus fixus of eerder de invoering van het leenstelsel kunnen voor verstoringen zorgen.

Dhr. Sterken (RUG):

- Vult aan dat er bij psychologie 1000 van de 2650 aangemelde studenten daadwerkelijk kwamen.
- Stelt dat de cijfers niet alle kanten opgaan en op kleine afwijkingen na een soortgelijk beeld laten zien als voorgaande jaren.

Dhr. Pijlman (Hanzehogeschool Groningen):

- Zag na het leenstelsel slechts één jaar een daling in het aantal aanmeldingen.
- Denkt dat er behoefte is aan meerjarige cijfers die de prognoses ondersteunen.

Dhr. Maree (DAG):

- Roept op ook langetermijnprognoses af te geven en hoort van universiteitsmedewerkers dat de universiteit bij ongewijzigd beleid tot 35.000 studenten groeit in 2025.

Dhr. Sterken (RUG):

- Werkt aan demografische analyses en een van de scenario's is inderdaad de genoemde 35.000 studenten, maar dat is niet het meest waarschijnlijke scenario.
- Kan de Nederlandse instroom wel redelijk voorspellen. Sinds 2009 is sprake van een afname.

De voorzitter:

- Lijkt het goed de analyse over instroom van de komende jaren te betrekken bij het raadsdebat.

Dhr. Van der Wijk (Hanzehogeschool Groningen):

- Wijst op het belang externe omstandigheden in de gaten te houden. Zo schafte Duitsland het collegegeld af, waardoor het aantal Duitse studenten af is genomen.

Wethouder Van der Schaaf:

- Werkt aan het actualiseren van prognoses, maar benadrukt dat een goede prognose gestoeld op een theoretisch model nog niet garandeert dat problemen uitblijven. Zo is Bouwjong gebaseerd op goede prognoses, maar toch ontstonden problemen doordat externe factoren voor vertraging zorgden.

De voorzitter:

- Werpt de vraag op of er bewegingen zijn het systeem van inschrijving aan te passen zodat de voorspelbaarheid groter wordt.

Dhr. Pijlman (Hanzehogeschool Groningen):

- Licht toe dat het systeem al is aangepast. Voorheen had iedereen het recht zich tot 1 oktober in te schrijven. Tegenwoordig geven alleen inschrijvingen voor 1 mei recht op een plek, daarna mag een instelling in theorie studenten weigeren. In de praktijk trekken studenten zich hier weinig van aan en maken instellingen hier niet echt gebruik van. Wel zijn oriëntatiedagen naar voren gehaald.

Dhr. Dijk (SP):

- Vindt een groei van 12% naar 20% tussen de studiejaren 2013-2014 en 2017-2018 niet gering.
- Wijst erop dat de universiteit zich ten doel stelt te internationaliseren en actief studenten en medewerkers in het buitenland te werven. Is de universiteit bereid er alles aan te doen om de prognoses naar beneden bij te stellen gezien de tekorten op de woningmarkt?

Dhr. Sterken (RUG):

- Bestrijdt dat het een doelstelling zou zijn om te groeien. Internationalisering is belangrijk om talent aan te trekken en zo de kwaliteit van onderwijs en onderzoek te vergroten.

Dhr. Schimmel (D66):

- Vindt het niet de vraag hoeveel studenten er komen, maar of iedereen van huisvesting voorzien kan worden. Ondanks de onvoorspelbaarheid moet voorkomen worden dat studenten in tenten slapen.

Wethouder Van der Schaaf:

- Wil noodvoorzieningen structureel op een hoog niveau organiseren. Volgend jaar moet er nog eerder en beter over nagedacht worden, want het probleem zal nog niet opgelost zijn.
- Kan redelijk inspelen op de langetermijnprognoses door te bouwen. Het is vooral lastig de jaarlijkse pieken op te vangen op de krappe woningmarkt. Daar zijn afspraken voor nodig in het convenant.
- Heeft niet de indruk dat studenten naar Groningen komen vanwege gewiekste marketing, maar vanwege een bewuste keuze. Uitgangspunt van de Woonvisie is dat iedereen die graag in Groningen wil wonen goede en betaalbare huisvesting zou moeten hebben.
- Zorgt er liever voor dat de woningen er zijn dan te proberen instroom te verminderen.

Dhr. Banach (Student en Stad):

- Wil weten of het convenant tot stappen leidt die de taskforce blijkbaar niet gezet heeft. Wat komt er in het convenant te staan dat wel tot resultaten leidt?

Dhr. Dijk (SP):

- Voegt de vraag toe wanneer het convenant te verwachten is.

Wethouder Van der Schaaf:

- Weet dat studenten zonder kamer er niets aan hebben, maar vindt dat de taskforce binnen de mogelijkheden buitengewoon heeft gepresteerd, ook al is het niet genoeg.
- Tempert de verwachtingen dat het convenant niet het Ei van Columbus zal bieden. Het zal concrete afspraken moeten bevatten met aan de ene kant zekerheden voor bouwende partijen en aan de andere kant kortetermijnoplossingen.
- Hoopt de eerste fase begin november gereed te hebben en verwacht een aantal taskforces voor deelonderwerpen. Deze eerste stap zal nog geen concrete aantallen woningen en data bevatten.

Dhr. Schimmel (D66):

- Is benieuwd welke mogelijkheden er precies zijn om bouw te versnellen, gezien het feit dat onderwijsgeld eigenlijk aan onderwijs besteed moet worden.

Dhr. De Jeu (RUG):

- Maakt met SSH afspraken over leegstandgaranties. Afgelopen voorjaar was er behoefte aan vijfhonderd eenheden meer dan SSH kon bieden, daarom is de taskforce opgericht.
- Kan andere aanbieders niet dergelijke garanties bieden.

Dhr. Ubbens (CDA):

- Is benieuwd hoe partijen aankijken tegen de suggestie van studentenhuishvesting in het Ommeland.

Dhr. Van der Laan (PvdA):

- Is benieuwd of de onderwijsinstellingen en de gemeente voelen voor een creatieve campagne om de mentaliteit van Dutch Only te bestrijden.

De voorzitter:

- Geeft alle sprekers gelegenheid voor een laatste woord, waarbij deze vragen nog meegenomen kunnen worden.

Dhr. Verhoef (SOG):

- Zou het een mooi gebaar vinden wanneer gemeente en onderwijsinstellingen zich uitspreken tegen het fenomeen Dutch Only.
- Geeft mee dat er veel onvrede heerst onder studenten over short stay, kwaliteit en hoge prijzen.

Dhr. Van Jaarsveld (HSV):

- Denkt dat de wethouder een rol kan spelen om huisvesting in de Ommelanden aan te kaarten bij andere gemeenten. Vanuit de provincie zijn er wellicht middelen om huren daar aantrekkelijker te maken. Het gaat krimp tegen en zorgt voor behoud van voorzieningen.

Dhr. Maree (DAG):

- Lijkt het goed huisvesting buiten de stad aantrekkelijker te maken. Daar hoort ook bereikbaarheid bij met bijvoorbeeld nachtbussen, zodat studenten ook aan het nachtleven deel kunnen nemen.
- Plaatst als kanttekening dat internationale studenten dan wel een ov-kaart moeten hebben.
- Ziet dat er ondanks oproepen meer onzelfstandig te bouwen er toch veel dure zelfstandige kamers worden gebouwd. Waarop baseert de wethouder dat studenten dat zouden willen betalen?

Dhr. Abeling (Lijst Sterk):

- Ziet meer mogelijkheden in buitenwijken dan in buitengebieden in verband met de bereikbaarheid.

Mw. Bruinewoud (GSB):

- Vindt dat internationale studenten wel een gratis ov-kaart moeten krijgen wanneer ze in het buitengebied komen te wonen, anders ondervinden ze veel extra kosten.
- Herhaalt de oproep een studentenpartij zitting te laten nemen in het Akkoord van Groningen.

Mw. Stokroos (SSH):

- Benadrukt het belang om de corporaties erbij te betrekken. Er is behoefte aan goede en betaalbare huisvesting.
- Is ook druk bezig om andere partijen te benaderen om tijdelijke dan wel structurele huisvesting te bieden als aanvulling op het aanbod van corporaties.

Mw. Willems (SSH):

- Wijst erop dat ook buitenlandse studenten een bepaalde kwaliteit verwachten. Het gaat om een balans tussen snelheid, kwaliteit en kwantiteit.

Dhr. Van der Wijk (Hanzehogeschool Groningen):

- Vat als aandachtspunten samen gedifferentieerd bouwen, het piekvraagstuk proberen op te lossen en Dutch Only aanpakken.

Dhr. Pijlman (Hanzehogeschool Groningen):

- Doet graag mee aan een creatieve campagne tegen Dutch Only.
- Roept op vaart te maken met bouwen op Zernike Campus.
- Pleit voor meer onzelfstandige kamers en differentiatie.

Dhr. Sterken (RUG):

- Verwijst naar de website van de gemeente Leuven, die werken met een 'kot-label', een certificaat voor kamers. Dit is een interessante optie om kwaliteit te garanderen en controleren.

Wethouder Van der Schaaf:

- Concludeert dat het probleem alleen met gezamenlijke inspanning en verantwoordelijkheid opgelost kan worden.
- Kijkt naar de problematiek van de totale woningmarkt. Een tekort voor een bepaalde groep betekent niet automatisch dat je alleen voor die groep zou moeten bouwen, doorstroming speelt een erg grote rol in het systeem.
- Zet daarom wel in op een verschuiving van onzelfstandig, waar al veel van is, naar zelfstandig.
- Ziet wel behoefte aan onzelfstandige woonruimte voor internationale studenten. Zernike zou daarvoor een goede optie zijn.
- Heeft vanuit de taskforce al contacten met omliggende gemeenten en is bereid daarnaar te kijken. Dat heeft nog niet tot een haalbaar project geleid.
- Blijft de ambitie vasthouden dat iedereen die in de stad wil wonen, dat ook zou moeten kunnen doen. Het zou jammer zijn wanneer mensen tegen hun zin in Winsum of Assen moeten wonen.
- Lijkt het een goed idee een campagne op te zetten tegen Dutch Only en voelt ook voor een integratiecampagne zoals WIJS, maar dan voor internationale studenten: WISE.
- Denkt daarbij ook aan een plek of sociëteit waar studenten elkaar kunnen ontmoeten en aan gemengde huisvesting.

De voorzitter sluit de bijeenkomst onder dankzegging om 16.25 uur.